

Aragoniens, Mallorcas och Siciliens kungahus

Militare Ordine del Collare

Inledning
Historia-1213
Arkiv
Juridik
Genealogi
MOC
FAQ
Bibliografi
Vapen
Artiklar
Video
Sitemap

SVAR PÅ VANLIGA FRÅGOR

1) Vad vet vi om MOC:s tidigaste historia?

Militare Ordine del Collare (MOC) grundades av kung Alfonso III av Aragonien den 23 januari 1289 som en ridderlig institution med syfte att försvara ön Menorca. De riddare som utnämndes var ålagda att bosätta sig i fästningen Sankta Agata, belägen i regionen Sankta Agata, och blev kända som "riddarna från Sankta Agata". Varje riddare fick en förläning i form av ett markområde som skulle ge dem möjlighet att hålla häst och rustning (ett "cavalleria"). Dessa cavallerias var fortfarande aktiva år 1600 och uppges ha överlevt in på 1800-talet. När don Ignazio II, prins av Biscari, gjorde sin berömda resa till Balearerna i mitten av 1700-talet berättade hans fränder om den gamla ridderliga institutionen och "riddarna från Sankta Agata", och hans anteckningar om detta hittades av sjunde hertigen av Carcaci som gav ut dem i bokform 1849. En viktig del av kartläggningen av historien har gjorts av professor Elena Lourie genom hennes forskning om Menorcas kristna kolonisation.

Balearerna (Mallorca, Menorca och Ibiza) var ett självständigt kungadöme 1276 - 1349, och enligt internationell rätt går de dynastiska rättigheterna vidare genom huvudmannens ärftliga ämbete även om inga förläningar görs under en viss tid. Det förefaller som om det under århundradena har gjorts sporadiska förläningar, och på 1700-talet framträder MOC mer och mer som en dynastisk Orden för att i mitten av 1800-talet få formella stadgar, en fast organisation och erkännande av de regerande monarkerna i kungadömet De Bägge Sicilierna.

Vår främsta kunskap om Ordens historia kommer från boken "L'Ordine del Collare" av Francesco Paternò Castello e Sammartino, hertig av Carcaci. Boken är tryckt i Catania 1851. Hertigen beskriver hur han många år tidigare gjort efterforskningar bland de anteckningar som hans förfader, Don Ignatius Paternò Castello Scammaca, femte prinsen av Biscari, lämnade till den Etneanska Akademien. Bland dessa dokument hittade han många anteckningar som prinsen gjort om en resa till Balearerna i mitten av 1700-talet. På Menorca, i ett kloster nära Fornells, upptäckte han ett gammalt pergament av fårskinn på vilket det stod att en riddare Guttadauro var en av de första Stor Inkvisitorerna av L'Ordine del Collare. Han berättar också att när han besökte Alcudia på Mallorca och träffade baron Gancia de Xerima, bodde han som gäst på baronens slott och fick se en målning föreställande en riddare knäböjande framför kungen medan en ceremonimästare överräckte kedjan för L'Ordine del Collare. I prinsens anteckningar stod också att fastän mycket av familjens arkiv hade blivit förstört av en jordbävning på Sicilien och av en brand på Paternòs slott i Huesca i Aragonien, hade greve Fuente berättat för baron Raddusa om en beväpnad armé som hans farfar hade berättat om. Armén hade grundats av den kungliga baleariska familjen, på samma sätt som korsfararna, för att försvara

länderna och eliminera den muslimska dominansen över spanska halvön.

Kopplingen mellan Sankta Agata, Siciliens skyddshelgon, och Balearerna är mycket gammal och går tillbaka till 400-talet. Sankta Agatas fästning på Menorca, <http://www.cercleartistic.com/congres/castell2.html>, användes på medeltiden som en fristad undan plundringståg. Man vet att förstärkningsarbeten på fortet utfördes under 1200-talet.

1834 framhöll professor Francesco Tornabene, i sitt begravningsstal över Francesco Paternò Castello hertig av Carcaci, att stormästarskapet för MOC verkligen tillhör släkten.

1851 gjorde justitieministern i kungadömet De Bägge Sicilierna en officiell skrivelse till borgmästaren i Carcaci där han framhåller att MOC är en legitim Orden och att de som förlänas den skall registreras vid kungadömets registreringskontor.

1853 beslutade guvernören i Catania-provinsen, i kungens namn, att förutom de kungliga sicilianska ordnarna fick endast tre övriga ordnar bäras inom konungariket: påvedömets ordnar, Malteserorden och MOC.

1853 samlades en familjekonklav, vid vilken alla grenar av dynastin var representerade, där det noterades att den kungliga successionen och stormästarskapet för MOC låg hos Don Giovanni (1803 - 1861) till dess att Don Mario blev myndig. Pakten undertecknades av representanter för samtliga grenar, och de svor med handen på "det allra heligaste krucifixet" och på sin heder och på sin katolska tro att alltid respektera pakten.

1859 beslutade den Kungliga Kommissionen för Adelstitlar att rekommendera kungen att MOC, som förlänades både till personer som bodde på Sicilien och på italienska fastlandet, skulle få bäras offentligt.

1860 utfärdade kungen av de Två Sicilierna i sin egenskap av statschef ett dekret där han erkände Ordens ställning som en officiell utmärkelse och familjens överhuvud som den legitime Stormästaren

Från 1860 till 1961 var Orden huvudsakligen en familjeangelägenhet. Genom nya stadgar 1961 lades stor tonvikt på välgörenhet och en ny organisation fastställdes.

Sedan dess har stadgarna reviderats flera gånger, och välgörenhetsarbetet drivs i särskilda stiftelser.

2) Är varje släktled i den dynastiska successionen säkerställt?

Ja. T.ex. finns successionen från Jakob I till Johannes den Äldre verifierad i gamla källor som Jakob Wilhelm Imhofs berömda bok "Corpus historiæ genealogicæ Italiæ et Hispaniæ" från 1702 (boken finns på Kungliga Biblioteket). En kopia av de relevanta sidorna finns [här](#).

Tronanspråken har ärvts i manlig primogenitur så som föreskrevs i

Jakob I:s testamente, dvs. så länge söner finns ärver äldste sonen (oavsett om äldre systrar finns), och när inga söner finns ärver äldsta dotterns äldste son. Successionen går alltså vidare även genom spinnsidan när inga manliga arvingar finns, dock kan en kvinna inte vara huvudman utan bara föra huvudmannskapet vidare till sin äldste son. När den siste prinsen av Cassano dog barnlös sammankallade dåvarande hertigen av Carcaci en familjekonklav 1853 som slog fast att tronanspråken nu vilade hos den unge Don Mario. Konklavens beslut undertecknades av representanter för samtliga grenar av släkten, och ratificerades av den regerande kungen av De Bägge Sicilierna. I familjepakten bekräftar alla grenar av släkten sin kännedom om successionen, t.ex. skriver Mario Paternò som företrädare sin broder markisen av Raddusa och Marianopoli att fram tills nu (dvs. när den siste prinsen av Cassano dog) så var Raddusa-grenen erkänd som bäraren av tronanspråken i successionen från Johannes den Äldre. Don Mario dog 1906 och hade i sitt testamente förordnat att i händelse av avsaknad av manliga arvingar skulle successionen gå till hans dotter Donna Eleonora och till hennes arvingar i manlig primogenitur. Eftersom Don Mario i sin egenskap av huvudman för kungahuset var ett internationellt rättssubjekt (att kungahusets huvudman har denna egenskap har fastslagits bl.a. av skiljedomstolen i Ragusa) var hans testamente en statsrättslig successionsordning och inte ett privaträttsligt dokument. Det finns många exempel i historien på att ett sådant dokument är en statsrättslig handling och inte en privaträttslig, t.ex. den handling som prins Carlo av Bourbon-Bägge Sicilierna upprättade 14 december 1900 och som ändrade deras successionsordning. Professor Stephen Kerr, professor i juridik vid Antioch University i Washington DC, USA, verifierar detta i en utmärkt diskussion i sin [artikel](#).

Att familjepakten är giltig inte bara civilrättsligt utan även fursterättsligt är helt i enlighet med att alla liknande pakter i andra suveräna dynastier alltid har respekterats. Det anses vara en del av dynastins suveränitet att den självständigt kan avgöra interna frågor. Se t.ex. huset [Nassaus](#) familjepakt, huset [Hohenlohe-Langenburg](#), huset [Hesse](#) och deras pakt, huset [Habsburg](#) och deras pakt från 12/9 1703 och huset [Lippes](#) familjepakt från 14/11 1958 (där även stormästarskapet för deras husorden följde den enligt pakten ändrade successionen),

Titeln prins av Emmanuel, som följer huset Guttadauro, ärvs i oren kognatisk succession, dvs. om söner finns så ärver äldsta sonen, men finns inga söner ärver äldsta dottern. I ett utlåtande från den Kungliga Kommissionen för Adelstitlar från 27 juni 1859 sägs visserligen att titeln prins av Emmanuel ärvs i "manlig primogenitur" (men det förutsätts ändå att en kvinna kan föra successionen vidare till sin äldste son, på samma sätt som i Jakob I:s testamente). I ett senare dokument från samma kommission, daterat 2 februari 1860 och efter att kommissionen tagit del av den historiska bevisningen, verifieras också att titeln kan ärvas på spinnsidan ("per materna heredità"), alltså i grunden samma typ av succession som i Jakob I:s testamente, med den skillnaden att en kvinna kan inneha huvudmannskapet. Baserat på detta utlåtande utfärdade den regerande monarken, H.M. Francesco II, 18 september 1860 sitt erkännande av Don Mario bl.a. som huvudman för huset Guttadauro och som legitim Stor Mästare för MOC.

3) Är dokumenten från 1800-talet äkta?

Dokumentens äkthet har fastslagits av olika experter som avgett expertutlåtanden till domstolar (ett sådant utlåtande finns på Arkiv-sidan), och av 3 olika domstolar (tingsrätten i Bari, hovrätten i Pistoia och internationella skiljedomstolen i Ragusa). Faksimilkopior, transkriptioner och översättningar finns på Arkiv-sidan.

4) Hur relevant är skiljedomen från Ragusa i andra länder än Italien?

Skiljedomen följer ett civilrättsligt förfarande, vilket innebär att den i första hand är bindande mellan de tvistande parterna. I de delar domen utgör en s.k. fastställelse, t. ex. slår fast en viss bestämd status, äger den dock rättskraft även i förhållande till tredje man, myndigheter och andra officiella organ. Det är därför domstolen åberopar New York-konventionen från 1958 som undertecknats av i princip alla FN:s medlemsstater - om domen inte var relevant utanför Italien hade det varit meningslöst att åberopa en internationell konvention.

Den status som för kungahusets huvudman fastställs genom domen är:

- a) kunglig höghet och kunglig prins av Aragoniens, Mallorcas och Siciliens kungahus,
- b) rätten att beteckna sig själv som suverän furste och huvudman för Aragoniens, Mallorcas och Siciliens kungahus, en rätt som aldrig avsakats, med rätt för sig själv och hans efterkommande utan begränsning i tid för både manliga och kvinnliga, till alla de egenskaper, privilegier, attribut och kännetecken som medföljer den rangen och med kapaciteten att använda vapensköldar, titlar och beteckningar som tillhör honom genom arvsrätt,
- c) den adliga beteckningen av adelsman av hertigarna av Carcaci, prins av Emanuel, hertig av Perpignan och genom Guds nåd och arvsrätt, som legitim pretendent till tronerna i Aragonien, Mallorca och Sicilien, titlarna av prins av Katalonien, greve av Cerdagne, greve av Rousillon, patricier av Catania, herre till Valencia, herre till Montpellier, greve av Urgel, viscount av Carlades, etc, etc, suverän Stor Mästare av den militära Kedjans Orden av Sankta Agata av Paternò, Stor Mästare av Baleariska Kronans Orden, Stor Mästare av den kungliga Jakob I:s Orden, Stor Mästare av San Salvadors aragonesiska Orden och av den Kungliga Aragonesiska Orden av riddarna av Sankt Georg och den Dubbla Kronan.
- d) de suveräna privilegier som kallas jus majestatis och jus honorum, med möjlighet att förläna adliga titlar, med eller utan predikat, adliga vapensköldar, hederstitlar och ridderliga utmärkelser i anknytning till de ärftliga dynastiska Orderna,
- e) egenskapen av ett internationellt rättssubjekt och av Stor Mästare för icke nationella ordnar i enlighet med villkoren i lagen av 3 mars 1951, nr. 178.

För information om innebörden av ett internationellt rättssubjekt, se professor Stephen P. Kerrs [artikel](#), särskilt avsnittet "Subjects and objects of public international law".

Ragusa-domen har inte överklagats, varken av representanter för andra grenar av dynastin eller utomstående, och har vunnit [laga kraft](#). I de stycken domen är en fastställelse enligt ovan äger den rättskraft i de länder som undertecknat New York-konventionen om skiljedomar från 1958, dvs. i princip i alla FN:s medlemsländer.

[INLEDNING](#) [HISTORIA](#) [ARKIV](#) [JURIDIK](#) [GENEALOGI](#) [ORDINE DEL COLLARE](#) [FAQ](#) [SITEMAP](#)

